

Handläggare

Hillevi Andersson
Telefon: 08-508 25 244

Till

Socialnämnden
2020-01-28

Stödmaterial för barnrättsperspektiv vid handläggningen av ekonomiskt bistånd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stödmaterialiet för barnrättsperspektiv vid handläggningen av ekonomiskt bistånd
2. Socialnämnden överlämnar stödmaterialiet till stadsdelsnämnderna.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

Under 2016 tog socialförvaltningen fram ett stödmaterial för barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd. Med anledning av nyttillkomna stödmaterial, riktlinjer och program som behandlar barnrättsperspektivet i staden och i socialtjänsten samt med anledning av vad som framkommit i socialförvaltningens uppföljningar av arbetet med barnperspektiv och användandet av stödmaterialiet inom ekonomiskt bistånd, har befintligt stödmaterial reviderats.

Det reviderade stödmaterialiet avser att förstärka rättighetsperspektivet och utgår främst från artikel 3 i FN:s barnkonvention om att beakta barnets bästa och artikel 12 om barnets rätt att framföra sina åsikter. I det reviderade stödmaterialiet har avsnitten kring barnkonsekvensanalyser och barns rätt till information och delaktighet utökats och förtydligats. Andra förändringar i stödmaterialiet är att ett avsnitt om kompensatoriska åtgärder har lagts till samt att arbetsbladet för barnkonsekvensanalyser har ersätts med ett nytt.

Socialförvaltningen

Avdelningen för stadsövergripande sociala
frågor

Munkforsplan 33
Box 44
123 21 Stockholm
Telefon 08-508 25 244
Växel 08-508 25 000
hillevi.andersson@stockholm.se
stockholm.se

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 22 januari 2020 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 23 januari 2020.

Bakgrund

Ur socialtjänstlagen framgår att barnets bästa särskilt ska beaktas vid åtgärder som rör barn, vilket motsvarar artikel 3 i FN:s barnkonvention¹. För att säkerställa och stödja arbetet med att barnets bästa beaktas när en förälder ansöker om ekonomiskt bistånd i Stockholms stad utarbetades ett stadsövergripande stödmaterial för barnperspektiv i handläggningen av ekonomiskt bistånd under 2016. I samband med lanseringen av stödmaterialet tog samtliga stadsdelsförvaltningar fram en lokal implementeringsplan för arbetet med barnperspektiv.

Socialförvaltningens uppföljningar av implementeringsarbetet har visat att det har pågått ett aktivt implementeringsarbete av barnperspektivet på stadens enheter för ekonomiskt bistånd, men det är samtidigt tydligt att arbetet kan utvecklas ytterligare. Det har också framkommit att stadsdelsförvaltningarna sett ett behov av att stödmaterialet och mallen för barnkonsekvensanalys revideras i vissa delar.

Sedan stödmaterialet för barnperspektivet i handläggningen av ekonomiskt bistånd började användas under 2016 har Stockholms stad tagit fram stadsövergripande program och stödmaterial gällande barnrättsperspektivet: Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022 samt Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten. Även i de reviderade riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd som antogs i oktober 2017 har ett utökat avsnitt om barnperspektiv tillkommit.

Ärendet

Med anledning av nytillkomna stödmaterial, riktlinjer och program samt med anledning av vad som framkommit i socialförvaltningens uppföljningar av arbetet med barnperspektiv och användandet av stödmaterialet har befintligt stödmaterial reviderats. Det reviderade stödmaterialet ska ses som ett komplement till stadens övriga riktlinjer, program och stödmaterial som behandlar barnrättsperspektivet.

Syftet med det reviderade stödmaterialet är att underlätta för såväl ledning som enskilda handläggare i det dagliga arbetet med att beakta barnets rättigheter enligt barnkonventionen inom handläggningen av ekonomiskt bistånd.

Revideringens genomförande

Arbetet med att revidera stödmaterialet har under ledning av socialförvaltningen genomförts i samverkan med stadsdelsförvaltningarna. En arbetsgrupp bestående av socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd från samtliga berörda förvaltningar har sett över det befintliga materialet och gemensamt identifierat vilka behov som finns vad gäller förtydliganden och tillägg i materialet inom utvalda områden.

I syfte att inhämta ett brukarperspektiv har arbetsgruppen för barnperspektiv genomfört en hearing på temat *Prata med barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd* med representanter från organisationen Maskrosbarn. De reflektioner och synpunkter som Maskrosbarn framförde har beaktats i revideringsarbetet.

Inom ramen för revideringsarbetet har både stadens barnombudsman och stadens juridiska avdelning varit delaktiga i det reviderade stödmaterialets innehåll.

Innehållet i stödmaterialet

Det reviderade stödmaterialet avser att förstärka rättighetsperspektivet och utgår främst från två av barnkonventionens fyra grundprinciper: artikel 3 om att beakta barnets bästa och artikel 12 om barnets rätt att framföra sina åsikter. Mot bakgrund av vad som i revideringsarbetet har framkommit som särskilt viktiga områden att omarbета, har avsnitten kring barnkonsekvensanalyser och barns rätt till information och delaktighet utökats och förtydligats. Andra förändringar i stödmaterialet är att ett avsnitt om kompensatoriska åtgärder har lagts till samt att arbetsbladet för barnkonsekvensanalyser har ersatts med ett nytt. Stödmaterialet innehåller följande huvudkapitel:

- **Beakta barnets bästa**

Kapitlet innehåller beskrivningar om hur kartläggning av barnets situation kan ske inför ett beslut som kan komma att påverka ett barn. Kapitlet beskriver också när och hur en barnkonsekvensanalys kan genomföras samt rekommendationer kring dokumentation.

- **Barnets rätt till delaktighet och information**

Kapitlet omfattar beskrivningar om barnets rätt till att få relevant information från socialtjänsten samt barnets rätt att få möjlighet att framföra sina åsikter. Kapitlet beskriver rekommendationer kring hur dessa rättigheter för barn kan förverkligas inom handläggningen av föräldrarnas ansökningar om ekonomiskt bistånd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner stödmaterialet för barnrättsperspektiv vid handläggningen av ekonomiskt bistånd samt överlämnar stödmaterialet till stadsdelsnämnderna.

Bilagor

1. Stödmaterial Barnrättsperspektiv vid handläggningen av ekonomiskt bistånd
2. Arbetsblad för barnkonsekvensanalys
3. Relevanta artiklar i FN:s barnkonvention i kortversion för handläggning av ekonomiskt bistånd